GBTwente

DB2026018-2

Was-wordt-tabel wijzigingen Model Leidraad invordering gemeentelijke belastingen januari 2026

Leeswijzer modelbepalingen
In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – ook *onderstreept* (aangezien dan de hele bepaling cursief is in verband met het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt (en **onderstreept** in de gevallen waarin de bestaande tekst ook vetgedrukt is).

Bestaand	Nieuw
(Artikel 1.5.) **1.1.5 Awb en algemene beginselen van behoorlijk bestuur** In de invordering wordt zoveel mogelijk gehandeld in overeenstemming met de Awb *en het Besluit Fiscaal bestuursrecht*, ondanks het feit dat artikel 3:40, titels 4.1 tot en met 4.3, artikel 4:125, titel 5.2, de hoofdstukken 6 en 7 en afdeling 10.2.1 Awb niet van toepassing zijn op de wet. *Dit betekent onder meer dat de beslistermijnen uit de Awb inclusief de mogelijkheden tot verlenging van toepassing zijn, tenzij de wet4, de regeling of deze leidraad anders bepaalt. Voor beschikkingen op aanvraag geldt daarom een termijn van acht weken met de mogelijkheid hiervan af te wijken door een redelijke termijn te noemen (zie artikel 4:13, 4:14 en 4:15 Awb). Voor het beslissen op bezwaarschriften geldt een verdagingstermijn van maximaal zes weken en de mogelijkheid tot verder uitstel in gezamenlijk overleg (artikel 7:10 Awb). Voor het beslissen op beroepschriften bij administratief beroep geldt een verdagingstermijn van maximaal zes weken en de mogelijkheid tot verder uitstel in gezamenlijk overleg (artikel 7:24 Awb).* *Het uitgangspunt met betrekking tot de Awb-conforme werkwijze geldt niet voor de regeling inzake de dwangsom bij niet tijdig beslissen (artikel 4:17 Awb)5. Het laatste betekent dat bij de uitvoering van de wet de dwangsom uitsluitend van toepassing is op de volgende gevallen:* *– bezwaarschriften tegen beschikkingen invorderingsrente als bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de wet* *- bezwaarschriften tegen beschikkingen ambtshalve kwijtschelding als bedoeld in artikel 26a van de wet;* *– bezwaarschriften tegen beschikkingen aansprakelijkstelling als bedoeld in artikel 49, eerste lid, van de wet;* *– bezwaar- en beroepschriften als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Kostenwet invordering rijksbelastingen.* *– bezwaarschriften tegen beschikkingen kostenvergoeding bij een onrechtmatig opgelegde verplichting als bedoeld in artikel 62a, eerste lid, van de wet;*	**(Artikel 1.5.)** **1.1.5 Awb en algemene beginselen van behoorlijk bestuur** In de invordering wordt zoveel mogelijk gehandeld in overeenstemming met de Awb, ondanks het feit dat artikel 3:40, titels 4.1 tot en met 4.3, artikel 4:125, titel 5.2, de hoofdstukken 6 en 7 en afdeling 10.2.1 Awb niet van toepassing zijn op de wet.

Bestaand	Nieuw
– bezwaarschriften tegen beschikkingen bestuurlijke boete als bedoel in artikel 63b van de wet. *Naast het zoveel mogelijk handelen in overeenstemming met de Awb moet de ontvanger bij zijn handelen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht te nemen, ook als sprake is van privaatrechtelijke handelingen (beslag, executoriale verkoop en dergelijke). Dit betekent onder meer dat als de belastingschuldige in een verzoek aan de gemeente aannemelijk heeft gemaakt dat er gegronde twijfels zijn bij de verschuldigdheid van een onherroepelijk geworden belastingaanslag, de ontvanger de belastingaanslag marginaal toetst. Onder een onherroepelijk vaststaande belastingaanslag wordt in dit verband verstaan een belastingaanslag waartegen geen bezwaar of beroep meer open staat en waarvoor evenmin een ambtshalve beoordeling mogelijk is in verband met termijnoverschrijding. Als bij de marginale toetsing blijkt dat een belastingaanslag gedeeltelijk of geheel in materiële zin niet verschuldigd kan worden geacht, neemt de ontvanger in zoverre geen invorderingsmaatregelen. Onder invorderingsmaatregelen worden niet alleen dwangmaatregelen begrepen zoals de tenuitvoerlegging van een dwangbevel, maar ook de verrekening van een belastingaanslag met belastingteruggaven.* *Als de ontvanger invorderingsmaatregelen heeft genomen na indiening van het verzoek van de belastingschuldige tot marginale toetsing, corrigeert hij de afboekingen op de belastingaanslag voor zover deze belastingaanslag niet materieel verschuldigd kan worden geacht. In het geval het afboekingen betreffen die zien op de periode van vóór de ontvangst van het verzoek dan wel er sprake is van betalingen uit eigen beweging van de belastingschuldige, corrigeert de ontvanger dit voor zover dat in redelijkheid nog mogelijk is.* *De ontvanger wijst het verzoek van belastingschuldige af als de inspecteur het tijdige verzoek voor ambtshalve beoordeling ook zou hebben afgewezen.*	
	(Artikel 1.6.) **Artikel 1.1.5b Marginale toetsing** Als de belastingschuldige in zijn verzoek aan de gemeente aannemelijk maakt dat er gegronde twijfels bestaan over de verschuldigdheid van een onherroepelijk geworden belastingaanslag, toetst de ontvanger de belastingaanslag marginaal. Onder een onherroepelijk vaststaande belastingaanslag wordt in dit verband verstaan een belastingaanslag waartegen geen bezwaar of beroep meer openstaat en waarbij evenmin een ambtshalve beoordeling mogelijk is in verband met termijnoverschrijding. Als bij de marginale toetsing blijkt dat een belastingaanslag geheel of

Bestaand	Nieuw
	gedeeltelijk in materiële zin niet verschuldigd kan worden geacht, neemt de ontvanger in zoverre geen invorderingsmaatregelen. Onder invorderingsmaatregelen worden niet alleen dwangmaatregelen begrepen zoals de tenuitvoerlegging van een dwangbevel, maar ook de verrekening van een belastingaanslag met belastingteruggaven. Als de ontvanger invorderingsmaatregelen heeft genomen na indiening van het verzoek tot marginale toetsing, corrigeert hij de afboekingen op de belastingaanslag voor zover deze belastingaanslag niet materieel verschuldigd kan worden geacht. Wanneer het afboekingen betreffen die zien op de periode van vóór de ontvangst van het verzoek dan wel betalingen betreffen die de belastingschuldige uit eigen beweging heeft gedaan, corrigeert de ontvanger dit voor zover dat in redelijkheid nog mogelijk is. De ontvanger wijst het verzoek van belastingschuldige af als de inspecteur een tijdig verzoek voor ambtshalve beoordeling ook zou hebben afgewezen.
	(Artikel 1.6.2.) **Artikel 1.1.5c Verzoekschriften aan andere instellingen** De ontvanger houdt de invordering aan als er een verzoekschrift is ingediend bij de raad, het college of de (gemeentelijke) ombudsman tot op dat verzoekschrift is beslist. Als naar het oordeel van de ontvanger aanwijzingen bestaan dat door het niet direct aanvangen of vervolgen van de invordering de belangen van de gemeente worden geschaad, kan de ontvanger [*na voorafgaande toestemming van het college*] toch invorderingsmaatregelen treffen.
(Artikel 1.16.) **1.2 Toepassingsgebied** *Het eerste lid van artikel 1 van de wet regelt het toepassingsgebied van de wet. Het tweede lid bepaalt dat een deel van de Awb niet van toepassing is op de wet.* De ontvanger handelt zoveel mogelijk in overeenstemming met de Awb *en het Besluit fiscaal bestuursrecht* (zie ook artikel 1.1.5 van deze leidraad).	**(Artikel 1.16.)** **1.2 Toepassingsgebied** *Het eerste lid van artikel 1 van de wet regelt het toepassingsgebied van de wet. Het tweede lid bepaalt dat een deel van de Awb niet van toepassing is op de wet.* De ontvanger handelt zoveel mogelijk in overeenstemming met de Awb (zie ook artikel 1.1.5 van deze leidraad).
(Artikel 18.1.11.) **25.1.15 Verzoekschriften aan andere instellingen** De ontvanger houdt de invordering aan als een verzoekschrift is ingediend bij de raad, het college of de (gemeentelijke) ombudsman tot op dat verzoekschrift is beslist. Als naar het oordeel van de ontvanger aanwijzingen bestaan dat door het niet direct aanvangen of vervolgen van de invordering de belangen van de gemeente worden geschaad,	**(Artikel 18.1.11.)** **25.1.15** *(Vervallen)*

Bestaand	Nieuw
kan de ontvanger [*na voorafgaande toestemming van het college*] toch invorderingsmaatregelen treffen.	
(Artikel 19.1.11.) **26.1.11 Verzoekschriften aan andere instellingen** De ontvanger houdt de invordering aan als er een verzoekschrift is ingediend bij het college, de raad of de (gemeentelijke) ombudsman tot op dat verzoekschrift is beslist. Als naar het oordeel van de ontvanger aanwijzingen bestaan dat door het niet direct aanvangen of vervolgen van de invordering de belangen van de gemeente worden geschaad, kan de ontvanger [*na voorafgaande toestemming van het college*] toch invorderingsmaatregelen treffen.	**(Artikel 19.1.11.)** **26.1.11** *(Vervallen)*
(Artikel 19.2.6.) **26.2.7 Nalatenschappen en kwijtschelding voor particulieren** Voor de beoordeling van een verzoek om kwijtschelding van belastingaanslagen ten name van overledenen zijn de financiële omstandigheden van de erfgenamen in beginsel niet van belang. Alleen de vraag of de belastingaanslagen uit het actief van de nalatenschap (hadden) kunnen worden voldaan is van belang. Dit uitgangspunt geldt niet als het verzoek wordt gedaan door de *overblijvende partner/erfgenaam*. In dat geval worden de persoonlijke financiële omstandigheden wel mede in aanmerking genomen, ook al zouden bijvoorbeeld de kinderen als mede-erfgenamen voor een deel van de belastingschuld kunnen worden aangesproken. Als een erfgenaam op grond van een ingediend verzoek voor kwijtschelding in aanmerking zou komen, wordt de betrokkene bij beschikking voor zijn aandeel in de belastingschuld ontslag van betalingsverplichting verleend. Deze werkwijze wordt ook gevolgd als de partner van de erflater het verzoek om kwijtschelding indient.	**(Artikel 19.2.6.)** **26.2.7 Nalatenschappen en kwijtschelding voor particulieren** Voor de beoordeling van een verzoek om kwijtschelding van belastingaanslagen ten name van overledenen zijn de financiële omstandigheden van de erfgenamen in beginsel niet van belang. Alleen de vraag of de belastingaanslagen uit het actief van de nalatenschap (hadden) kunnen worden voldaan is van belang. Dit uitgangspunt geldt niet als het verzoek wordt gedaan door de **langstlevende echtgenoot**. In dat geval worden de persoonlijke financiële omstandigheden wel mede in aanmerking genomen, ook al zouden bijvoorbeeld de kinderen als mede-erfgenamen voor een deel van de belastingschuld kunnen worden aangesproken. Als een erfgenaam op grond van een ingediend verzoek voor kwijtschelding in aanmerking zou komen, wordt de betrokkene bij beschikking voor zijn aandeel in de belastingschuld ontslag van betalingsverplichting verleend. Deze werkwijze wordt ook gevolgd als de partner van de erflater het verzoek om kwijtschelding indient.
(Artikel 19.2.9.) **26.2.12 Studiefinanciering en kwijtschelding voor particulieren** Bij de berekening van het netto besteedbare inkomen wordt rekening gehouden met inkomsten die studenten ontvangen op grond van de WSF en hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS VO-18+). Studenten in het hoger en middelbaar beroepsonderwijs hebben recht op een normbudget voor levensonderhoud: in het kader van de kwijtscheldingsregeling is dit normbudget de optelsom van basisbeurs, maximale aanvullende beurs en maximale basislening. Daarbij wordt voor zover van toepassing	**(Artikel 19.2.9.)** **26.2.12 Studiefinanciering en kwijtschelding voor particulieren** Bij de berekening van het netto besteedbare inkomen wordt rekening gehouden met inkomsten die studenten ontvangen op grond van de WSF en hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS VO-18+). Studenten in het hoger en middelbaar beroepsonderwijs hebben recht op een normbudget voor levensonderhoud: in het kader van de kwijtscheldingsregeling is dit normbudget de optelsom van basisbeurs, maximale aanvullende beurs en maximale basislening. Daarbij wordt voor zover van toepassing

Bestaand	Nieuw
rekening gehouden met het feit of de student thuiswonend, dan wel uitwonend is. In voorkomend geval wordt dit normbudget verhoogd met de één-oudertoeslag. De inkomsten van een student worden gesteld op een forfaitair bedrag. A. Voor studenten in het hoger onderwijs is dit het bedrag voor het normbudget voor levensonderhoud verminderd met een forfaitair bedrag voor boeken en leermiddelen groot *€ 77*. B. Voor studenten in het middelbaar beroepsonderwijs is dit het bedrag voor het normbudget voor levensonderhoud verminderd met een forfaitair bedrag voor boeken en leermiddelen groot *€ 68* en met het bedrag aan onderwijsretributie. Als de belastingschuldige naast studiefinanciering beschikt over eigen inkomsten wordt eveneens uitgegaan van de forfaitaire inkomsten, zoals hiervoor berekend onder A en B. Als de daadwerkelijk genoten studiefinanciering (exclusief het ontvangen collegegeldkrediet voor studenten in het hoger onderwijs) en de eigen inkomsten uitstijgen boven de voor het desbetreffende huishoudtype maximaal geldende kosten van bestaan wordt om de betalingscapaciteit te kunnen berekenen de navolgende formules gebruikt: Formule 1: (P + Q) – R – S = X In deze formule wordt met P aangegeven het totaal van de daadwerkelijk genoten studiefinanciering (exclusief het ontvangen collegegeldkrediet voor studenten in het hoger onderwijs). Het totaal van de eigen inkomsten wordt aangegeven met Q. Met R wordt aangegeven het voor de kwijtschelding geldende normbudget voor levensonderhoud. Het in mindering te brengen bedrag van de daadwerkelijk ontvangen lening van de IB-groep wordt aangeduid met S. De uitkomst van deze berekening wordt aangegeven met X, met dien verstande dat X altijd tenminste nul bedraagt. Formule 2: X + Y = T In deze formule wordt met Y aangegeven het forfaitaire bedrag aan inkomsten van de betreffende student zoals bedoeld onder A of B. Het resultaat van de berekening volgens formule 1 (X) vermeerderd met Y is het inkomen (T). Dit inkomen vormt vervolgens het uitgangspunt om het netto-besteedbaar inkomen te kunnen berekenen en de betalingscapaciteit. In sommige gevallen bestaat de studiefinanciering voor een groot deel of zelfs geheel uit een lening. In die situaties wordt ook uitgegaan van de vorenvermelde forfaitaire inkomsten en is hetgeen in dit artikel is vermeld van overeenkomstige toepassing.	rekening gehouden met het feit of de student thuiswonend, dan wel uitwonend is. In voorkomend geval wordt dit normbudget verhoogd met de één-oudertoeslag. De inkomsten van een student worden gesteld op een forfaitair bedrag. A. Voor studenten in het hoger onderwijs is dit het bedrag voor het normbudget voor levensonderhoud verminderd met een forfaitair bedrag voor boeken en leermiddelen groot **€ 80**. B. Voor studenten in het middelbaar beroepsonderwijs is dit het bedrag voor het normbudget voor levensonderhoud verminderd met een forfaitair bedrag voor boeken en leermiddelen groot **€ 70** en met het bedrag aan onderwijsretributie. Als de belastingschuldige naast studiefinanciering beschikt over eigen inkomsten wordt eveneens uitgegaan van de forfaitaire inkomsten, zoals hiervoor berekend onder A en B. Als de daadwerkelijk genoten studiefinanciering (exclusief het ontvangen collegegeldkrediet voor studenten in het hoger onderwijs) en de eigen inkomsten uitstijgen boven de voor het desbetreffende huishoudtype maximaal geldende kosten van bestaan wordt om de betalingscapaciteit te kunnen berekenen de navolgende formules gebruikt: Formule 1: (P + Q) – R – S = X In deze formule wordt met P aangegeven het totaal van de daadwerkelijk genoten studiefinanciering (exclusief het ontvangen collegegeldkrediet voor studenten in het hoger onderwijs). Het totaal van de eigen inkomsten wordt aangegeven met Q. Met R wordt aangegeven het voor de kwijtschelding geldende normbudget voor levensonderhoud. Het in mindering te brengen bedrag van de daadwerkelijk ontvangen lening van de IB-groep wordt aangeduid met S. De uitkomst van deze berekening wordt aangegeven met X, met dien verstande dat X altijd tenminste nul bedraagt. Formule 2: X + Y = T In deze formule wordt met Y aangegeven het forfaitaire bedrag aan inkomsten van de betreffende student zoals bedoeld onder A of B. Het resultaat van de berekening volgens formule 1 (X) vermeerderd met Y is het inkomen (T). Dit inkomen vormt vervolgens het uitgangspunt om het netto-besteedbaar inkomen te kunnen berekenen en de betalingscapaciteit. In sommige gevallen bestaat de studiefinanciering voor een groot deel of zelfs geheel uit een lening. In die situaties wordt ook uitgegaan van de vorenvermelde forfaitaire inkomsten en is hetgeen in dit artikel is vermeld van overeenkomstige toepassing.

Bestaand	Nieuw
(Artikel 19.2.16.) **26.2.19 Normpremie zorgverzekering begrepen in de bijstandsuitkering** De normpremie, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de zorgtoeslag, voor zover is begrepen in de bijstandsnorm, bedraagt voor een alleenstaande of een alleenstaande ouder *€ 45* per maand en voor echtgenoten *€ 101* per maand.	**(Artikel 19.2.16.)** **26.2.19 Normpremie zorgverzekering begrepen in de bijstandsuitkering** De normpremie, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de zorgtoeslag, voor zover is begrepen in de bijstandsnorm, bedraagt voor een alleenstaande of een alleenstaande ouder **€ 47** per maand en voor echtgenoten **€ 106** per maand.
(Artikel 25.) **Artikel 67 Geheimhoudingsplicht** *Artikel 67 van de wet regelt de geheimhoudingsplicht. In het tweede lid van dat artikel is bepaald dat de geheimhoudingsplicht niet geldt als:* *- bekendmaking verplicht is volgens een wettelijk voorschrift;* *- sprake is van structurele gegevensverstrekking aan bestuursorganen die bij ministeriële regeling (voor de gemeente geldt: bij besluit van het college) zijn aangewezen;* *- de bekendmaking plaatsvindt aan de belastingschuldige zelf voor zover deze gegevens door of namens hem zijn verstrekt. Daarnaast kan het college op grond van het derde lid ontheffing van de geheimhoudingsplicht verlenen.* In aansluiting op artikel 67 van de wet beschrijft dit artikel het beleid over: - bekendmaking gegevens op verzoek van de belastingschuldige zelf; - informatieverstrekking aan gerechtsdeurwaarder over periodieke betalingen.	**(Artikel 25.)** **Artikel 67 Geheimhoudingsplicht** *Artikel 67 van de wet regelt de geheimhoudingsplicht. In het tweede lid van dat artikel is bepaald dat de geheimhoudingsplicht niet geldt als:* *- bekendmaking verplicht is volgens een wettelijk voorschrift;* ***- bekendmaking aan derden in het belang van de invordering;*** *- sprake is van structurele gegevensverstrekking aan bestuursorganen die bij ministeriële regeling (voor de gemeente geldt: bij besluit van het college) zijn aangewezen;* *- de bekendmaking plaatsvindt aan de belastingschuldige zelf voor zover deze gegevens door of namens hem zijn verstrekt. Daarnaast kan het college op grond van het derde lid ontheffing van de geheimhoudingsplicht verlenen.* In aansluiting op artikel 67 van de wet beschrijft dit artikel het beleid over: - bekendmaking gegevens op verzoek van de belastingschuldige zelf; - informatieverstrekking aan gerechtsdeurwaarder over periodieke betalingen.

Toelichting
In de model Leidraad invordering gemeentelijke belastingen is een aantal wijzigingen doorgevoerd. De hieronder genoemde artikelnummers corresponderen met en zijn een toelichting op de artikelen in het Wijzigingsbesluit Leidraad invordering gemeentelijke belastingen.

Artikel I, onderdelen A.1 en D schrappen de verwijzing naar het Besluit Fiscaal bestuursrecht in artikel 1.1.5 respectievelijk artikel 1.2. De overweging om dit te doen is dat het besluit bepalingen bevat die of niet van toepassing zijn voor de gemeente of waarvoor de gemeente al eigen beleid(sregels) heeft.

Artikel I, onderdelen A.2 en B zijn wijzigingen van redactionele aard en betreffen de wijziging van artikel 1.1.5 en de invoering van een nieuw artikel, te weten artikel 1.1.5b.
De marginale toetsing van belastingaanslagen wordt uit artikel 1.1.5 gehaald en opgenomen in een apart artikel. Hierdoor wordt de marginale toetsing beter zichtbaar in de Leidraad wat de vindbaarheid ten goede komt. Er is geen beleidswijziging beoogd.

Artikel I, onderdelen C, E en F zijn wijzigingen van redactionele en technische aard en betreffen de invoering van een nieuw artikel, te weten artikel 1.1.5c, en de intrekking van de artikelen 25.1.15 en 26.1.11.
In de artikelen 25.1.15 en 26.1.11 stond nagenoeg dezelfde tekst en de plaatsing was onlogisch. De artikelen 25 en 26 geven beleidsregels ten aanzien van – respectievelijk – uitstel van betaling en kwijtschelding. De in de artikelen 25.1.15 en 26.1.11 genoemde verzoeken kunnen echter ook op andere onderwerpen betrekking hebben. Om die reden vervallen de artikelen 25.1.15 en 26.1.11 en wordt de tekst opgenomen in het nieuwe artikel 1.1.5c.

Artikel I, onderdeel G betreft een redactionele wijziging van artikel 26.2.7. Door het gebruik van de schuine streep in het eerdere 'de overblijvende partner/erfgenaam' kon onduidelijkheid bestaan over wie er werd bedoeld. Door dit te vervangen door 'de langstlevende echtgenoot' is beoogd te verduidelijken dat het moet gaan om de erfgenaam die tevens echtgenoot was van de erflater. Gelet op de definitie van 'echtgenoot' in artikel 1.1.2 van de Leidraad geldt deze bepaling ook voor de erfgenaam die tevens geregistreerd partner was van de erflater. Er is geen beleidswijziging beoogd.

Artikel I, onderdeel H, indexeert de in artikel 26.2.12 opgenomen forfaitaire bedragen voor boeken en leermiddelen naar de per 1 januari 2026 geldende bedragen.

Artikel I, onderdeel I, indexeert de in artikel 26.2.19 genoemde bedragen die zien op de normpremies zorgverzekering voor een alleenstaande en alleenstaande ouder, en de normpremie ziektekostenverzekering voor echtgenoten, naar de per 1 januari 2026 geldende bedragen.

Artikel I, onderdeel J betreft een redactionele wijziging van artikel 67. Bij de wijziging van de Leidraad per 1 juli 2012 is overeenkomstige aanpassing van artikel 67 abusievelijk achterwege gelaten. Bij deze wordt dit alsnog gedaan.

Artikel II regelt de datum van inwerkingtreding van de onderhavige wijzigingen.
Dit besluit is na de inwerkingtreding terstond uitgewerkt en bevat daarom geen vervalbepaling.